

Vergaderjaar 2024–2025

30 234

Toekomstig sportbeleid

Nr. 412

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 3 september 2025

Hierbij ontvangt u mijn reactie op het «Generatieonderzoek buitenspelen 2025» van Jantje Beton en de opvolging van de motie van de leden Dobbe en Van Nispen die mij vraagt om met voorstellen te komen die het makkelijker maken om te sporten en bewegen. Ook informeer ik uw Kamer naar aanleiding van mijn toezegging om voor Prinsjesdag een brief te sturen over de DUMAVA-systematiek en de aanvragen die het afgelopen jaar zijn gedaan.

Generatieonderzoek buitenspelen 2025

Uw Kamer heeft mij gevraagd te reageren op het «Generatieonderzoek Buitenspelen 2025», welke aan de commissie is aangeboden door Jantje Beton. Buitenspelen is vaak één van de eerste en makkelijkste manieren voor kinderen om te bewegen en te sporten. Daarmee is het belangrijk voor lichamelijke, mentale en sociale gezondheid. Het onderzoek «Generatieonderzoek buitenspelen 2025» heb ik met interesse gelezen. Ik realiseer mij dat buitenspeelgedrag en de fysieke mogelijkheden om te spelen in de loop der jaren en generaties is veranderd. Het beeld van veranderende speelruimte kwam eerder ook naar voren in de bevindingen van het onderzoek van Urhahn, Platform 31 en Urban Dynamics, dat mijn voorganger afgelopen jaar heeft laten uitvoeren¹. Ik kan op basis van enkel de data van een onderzoek gebaseerd op eigen ervaringen van drie generaties, geen stellige uitspraken doen over verandering in buitenspeelgedrag.

Ik herken dat uitdagende speelplekken nodig zijn om buiten te gaan spelen. Dit kan variëren van moderne speeltuinen met toestellen tot braakliggende veldjes in de wijk. Daarom heb ik afgelopen jaar, naar

¹ Kamerstuk 30 234, nr. 402.

aanleiding van een motie van leden Mohandis en Inge van Dijk², een onderzoek laten uitvoeren door het Mulier Instituut naar wat speelplekken uitdagend maakt.³ De resultaten van dit onderzoek worden via verschillende partijen, zoals de Buitenspeelcoalitie en Jantje Beton, verspreid richting gemeenten. Gemeenten zijn immers de eerst verantwoordelijke voor de ruimtelijke inrichting in de gemeente, inclusief buitenspeelruimte en -beleid. Gemeenten zijn hierin vrij om keuzes te maken, (toegepast op de lokale omstandigheden) passend bij de context zoals woonmilieu, bevolkingssamenstelling, etc.

Niet alleen lokale inzet is van belang. Ik ben het met Jantje Beton eens dat buitenspelen voor alle kinderen, met en zonder beperking, een belangrijke vorm van bewegen is. Ik vind het belangrijk om buitenspelen mee te nemen in beleid waar het gaat om het stimuleren van sport en bewegen bij kinderen en ruimte voor sport en bewegen. Ik ondersteun gemeenten om beleid voor buitenspelen te ontwikkelen en fysieke buitenspeelplekken te realiseren samen met hun inwoners. Jantje Beton is hierin mijn grootste samenwerkingspartner. We werken samen in programma's als de Buitenspeelcoalitie, waar naast Jantje Beton ook de Cruijff Foundation, Krajicek Foundation, het Mulier Instituut en Kenniscentrum Sport & Bewegen in vertegenwoordigd zijn. Ook werk ik met Jantje Beton samen in het SamenSpeelFonds, waar we samen met stichting het Gehandicapte Kind de ambitie hebben om ten minste één inclusieve speelplek in elke gemeente van Nederland te realiseren. Ten slotte werk ik met Jantje Beton en IVN Natuureducatie samen aan het realiseren van gezonde en beweegvriendelijke schoolpleinen.

Via deze verschillende programma's stimuleren we zo veel mogelijk gelegenheid voor kinderen om buiten te kunnen spelen. Daarnaast is het belangrijk dat ouders en andere opvoeders bewust zijn van het belang van buitenspelen. Op diverse manieren brengen organisaties dat onder de aandacht.

Motie leden Dobbe en van Nispen

Op 17 juni 2025 nam uw Kamer de motie⁴ van de leden Dobbe en Van Nispen (SP) in meerderheid aan. Deze motie verzoekt om met voorstellen en bijbehorende financiering te komen om het makkelijker te maken voor mensen om te sporten en te bewegen, en om de Kamer hierover voor Prinsjesdag te informeren. Met deze brief informeer ik u over de wijze waarop ik deze motie ter hand heb genomen.

Uw Kamer vraagt mij om met voorstellen te komen die het makkelijker maken om te sporten en te bewegen. Zoals u recentelijk heeft kunnen lezen⁵ in aanloop naar het Commissiedebat Sport en Bewegen op 1 juli, verken ik de mogelijkheden om een sportpas in te voeren voor mensen die financiële barrières ervaren. Daarnaast ben ik voornemens uw Kamer dit najaar het plan toe te sturen voor een toekomstbestendige sport- en beweeginfrastructuur. Ook werk ik dit najaar het plan rondom jeugdsport en talentontwikkeling verder uit. In dit plan is onder andere aandacht om barrières weg te nemen bij mensen die nog geen passende sport- of beweegactiviteit hebben gevonden.

Deze acties worden gefinancierd vanuit de beschikbare middelen. Ik neem de oproep vanuit de motie serieus en neem sporten en bewegen als

² Kamerstuk 36 410 XVI, nr. 122.

³ Kamerstuk 30 234, nr. 402.

⁴ Kamerstuk 32 793, nr. 837.

⁵ Kamerstuk 30 234, nr. 408.

aandachtspunt mee, breder in de preventieportefeuille. Gezien de huidige financiële kaders en de demissionaire status van het kabinet ben ik terughoudend met aanvullend beleid dat financiële consequenties heeft. Hiermee doe ik de motie van de leden Dobbe en Van Nispen af.

Toezegging DUMAVA-aanvragen sport

Zoals aangekondigd in de bijlage «Beleidsreactie NKP rapport Amateursport fit voor de toekomst» bij de Najaarsbrief Sport en Bewegen 2024 is de subsidieregeling duurzaam maatschappelijk vastgoed (DUMAVA) vanaf 2 juni 2025 ook opengesteld voor sportaccommodaties in eigendom van een amateursportorganisatie. In het verslag van een schriftelijk overleg over de stand van zaken Subsidieregeling Bouw en onderhoud sportaccommodaties (BOSA) 2025 heeft mijn ambtsvoorganger toegezegd dat uw Kamer voor Prinsjesdag geïnformeerd wordt over het aandeel in de DUMAVA dat door de sport tot op dat moment is aangevraagd. In het commissiedebat sportbeleid van 1 juli jl. heb ik aangegeven uw Kamer voor Prinsjesdag een brief te sturen over de DUMAVA-systeematiek en de aanvragen die het afgelopen jaar zijn gedaan.

In 2025 kon nog gekozen worden of er voor energiebesparingsmaatregelen subsidie uit de BOSA of uit de DUMAVA aangevraagd wordt. Als er al een BOSA-subsidie is toegekend voor een energiebesparende maatregel, kan er niet voor dezelfde maatregel ook een DUMAVA-subsidie worden aangevraagd. Wel kan bijvoorbeeld BOSA-subsidie aangevraagd worden voor de ene maatregel (bijvoorbeeld op het gebied van circulariteit) en DUMAVA-subsidie voor de andere maatregel (op het gebied van energiebesparing). Aanvragers wier BOSA-aanvraag is afgewezen, kunnen wel alsnog een DUMAVA-aanvraag indienen voor energiebesparende maatregelen. Afhankelijk van de maatregelen en voorwaarden kunnen zij hier dan alsnog subsidie voor ontvangen. Hiervoor is in de DUMAVA nog voldoende subsidie beschikbaar. Het is niet mogelijk om BOSA-aanvragen die al zijn ingediend (en al dan niet behandeld) door te schuiven naar een andere subsidieregeling, aangezien het verschillende regelingen, aanvraagprocedures en uitvoeringsorganisaties betreft.

In 2025 hebben veel aanvragers uit de sport gekozen om subsidie voor energiebesparingsmaatregelen nog aan te vragen uit de BOSA. Dit ging om ongeveer € 19 miljoen aan aanvragen. In de DUMAVA is door amateursportorganisaties op dit moment voor circa € 3 miljoen aangevraagd. Het kan zijn dat er daarnaast nog aanvragen zijn gedaan vanuit gemeenten voor investeringen in de verduurzaming van sportvastgoed – dit aandeel is hier niet in meegenomen. Gemeenten hebben tot op dit moment voor circa € 85 miljoen subsidie aangevraagd. De bovengenoemde cijfers bedragen een tussenstand, aangezien aanvragen kunnen worden ingediend tot en met 31 oktober of tot en met de dag waarop het subsidieplafond wordt bereikt. Er is dus nog gelegenheid voor amateursportorganisaties en gemeenten om DUMAVA-subsidie aan te vragen.

Vanaf 2026 kan voor deze maatregelen alleen nog DUMAVA-subsidie aangevraagd worden. Ik blijf samen met betrokken partijen inzetten op heldere communicatie richting de sportsector over het aanvragen van DUMAVA-subsidie. Ik heb er vertrouwen in dat de verruiming van de DUMAVA daarmee volgend jaar voor een nog substantiëler deel van de sportsector bijdraagt aan investeringen in de verduurzaming van hun accommodaties.

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
J.Z.C.M. Tielen